
Lectori salutem!

Nagy örömünkre szolgál ez a pillanat: az olvasó az Információs Társadalom első angol kiadását tartja a kezében. A név marad magyarul, hiszen Information Society c. folyóirat már van a Taylor & Francis kiadásában. Az ISSN és egyéb azonosítók is változatlanok, a folytonosság jegyében. Külföldi szerzőinknek “InfTars” néven emlegetjük a folyóiratot, amit ők át is vettek, ám ez csak becenév vagy “handle”, formálisan minden maradt a régiben.

E szám tartalma nagyrészt, de nem teljesen a BME GTK által rendezett BudPT19 Technikafilozófia konferencia előadásai alapján készült. A tíz tanulmány izgalmas, változatos témákat ölel fel.

Jól ismert, hogy a gépi tanulás, különösen a neurális háló alapú alkalmazások egészen elképesztő teljesítményre képesek, azonban ennek ára van a transzparencia terén. Paul Grünke (Karlsruhe Institute of Technology) tanulmányban a gépi tanulás “epistemic opacity” fajtáinak osztályozásával foglalkozik, a híres AlphaZero-t használva példaként.

A második tanulmányban Héder Mihály (BME) egy empirikus kutatás eredményeit ismerteti. Héder egy 365 napos időszakban minden nap vizsgálta a lárk-komment-kattintás feketepiac egyik fontos platformját, így pontos számokkal tud szolgálni az árakról, igényekről, fenyegető trendekről.

Karakas Alexandra (ELTE) a technológia tervezői és társadalmi kontroll lehetőségeit vizsgálja a “malfunction”, azaz a hibás működés értelmezésein keresztül, ezzel áttételesen a funkció-vitákhoz járulva hozzá.

Aleksandra Kazakova (Gubkin Russian State University) az orvosbiológiai mérnökképzés etikai megközelítéseit vizsgálja, az Egyesült Államok és Oroszország egyes képzéseinek mintatanterveit és kurzusleírásait ütköztetve egymással.

Chang-Yun Ku (Academia Sinica, Tajvan) azzal a kényes kérdéssel foglalkozik, hogy milyen esetekben bírálhatja felül a mesterséges intelligencia az emberi döntést, vagy legalábbis milyen feszültségek keletkeznek az ember-gép kollaborációban episztemikus és adatvédelmi dimenziókban.

Pintér Dániel Gergő és Ihász Péter Lajos a gépi nyelvfeldolgozás (NLP) vállalati kommunikációs eszközként való felhasználási opcióit elemzik, saját kommunikációs kerekrendszer segítségével.

Szabó Krisztina (BME) a “képernyő korában” vizsgálja az olvasás új szerepét. Újraértékeli az írástudás különféle kulcsfogalmait, adaptálva a megváltozott körülményekre és részletesen jellemzi a 21-ik századi digitális olvasás jellemzőit és sajátosságait.

Szántó Zoltán Oszkár és társai (Corvinus) tanulmányukban a “Social Futuring”, magyarul Társadalmi Jövőképesség Indexet mutatják be. A Társadalmi jövőképesség egy interdiszciplináris fejlettségi-jóléti mutató, amely egyben potenciált is próbál jósolni.

Radu Uszkai (Bucharest University of Economic Studies) a szexrobotok etikai kérdéseit vizsgálja rawls-i keretrendszerre alapozva. Uszkai az igen nehéz témát egy másik nehéz

témával, a mentális és fizikai fogyatékkal élők szexuális jogaival ötvözi, érvelését végig körültekintően építve.

Az utolsó tanulányt ebben a számban Anda Zahiu (Research Center in Applied Ethics, University of Bucharest) jegyzi. Kutatási kérdése az, hogy az immerzív virtuális valóságnak milyen hatása lehet az önképre. Ehhez az elmefilozófiában jól ismert kiterjesztett elme koncepciót veszi alapul, kiegészítve azt a VR sajátosságaival.

Kellemes olvasást kívánunk!

A szerkesztőség

